

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни
«Організація туристичної діяльності»
для студентів денної та заочної форми навчання
Спеціальність 101 «Екологія»
ОПП «Організація еколого-туристичної діяльності»
Рівень вищої освіти - бакалавр

Одеса 2023

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни
«Організація туристичної діяльності»
для студентів денної та заочної форми навчання
Спеціальність 101 «Екологія»
ОПП «Організація еколого-туристичної діяльності»
Рівень вищої освіти - бакалавр

«Затверджено»
на засіданні групи забезпечення
спеціальності 101 «Екологія»
Протокол № 6 від 13.03. 2023р.
Голова групи [підпис] Чугай А.В.

«Затверджено»
на засіданні кафедри
економіки природокористування
Протокол № 7 від 16.02. 2023р.
Зав.кафедрою [підпис] Губанова О.Р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни
«Організація туристичної діяльності»
для студентів денної та заочної форми навчання
Спеціальність 101 «Екологія»
ОПШ «Організація еколого-туристичної діяльності»
Рівень вищої освіти - бакалавр

«Затверджено»
на засіданні групи забезпечення
спеціальності 101 «Екологія»
Протокол № 6 від 13.03, 2023р.

Одеса 2023

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Організація туристичної діяльності» для студентів денної і заочної форми навчання за спеціальністю 101 «Екологія» освітньо-професійної програми «Організація еколого-туристичної діяльності» (рівень вищої освіти – бакалавр). / Укладач: доцент кафедри економіки природокористування Андрущенко О.С. Одеса: ОДЕКУ, 2023. 43 с.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	6
ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА	7
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ.....	10
ТЕМА 1. Туристична діяльність: основні поняття і визначення.....	10
ТЕМА 2. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності.....	14
ТЕМА 3. Договірні відносини та туристичні формальності.....	19
ТЕМА 4. Організаційно-правові засади здійснення туристичної діяльності.....	23
ТЕМА 5. Технологія створення турпродукту та формування його асортименту.....	27
ТЕМА 6. Організація надання послуг засобами розміщення та транспортне обслуговування туристів.....	31
ТЕМА 7. Використання інформаційних технологій в діяльності туристичних підприємств.....	36
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	41

Передмова

Сучасні умови життєдіяльності людини характеризуються інтенсивністю і тенденцією зменшення кількості вільного часу, що зумовило вибір туристичного продукту, а саме короткотермінової подорожі. Це важлива складова туристичного продукту, яка надає туристу можливість ознайомлення з природними, історико-культурними, архітектурними, соціально-економічними та іншими ресурсами місця його перебування. Крім того, подорож можна розглядати не тільки як частину комплексної туристичної послуги, але і як самостійну одиницю у сфері туристичної діяльності.

Туристична сфера здійснює істотний вплив на соціальний та економічний стан держави та її регіонів. Україна має всі передумови для розвитку внутрішнього та міжнародного туризму: вона є однією з найбільших держав Європи, має гарне географічне положення, сприятливий клімат, неповторний рельєф, багатий природний, історико-культурний, туристично-рекреаційний потенціал.

Успішний розвиток туризму в державі надає широкі можливості для забезпечення зайнятості населення за рахунок створення нових робочих місць. Завдяки туризму розвиваються місцеві об'єкти та інфраструктура, впроваджуються культурні та історичні традиції. Він сприяє покращенню збалансованості економіки, будучи потужним об'єднавчим фактором щодо укріплення національної єдності та культурної інтеграції.

Курс спрямовано на ознайомлення з базовими поняттями з теорії туризму, його розвитком в умовах ринкових відносин, особливостями господарських і правових відносин між учасниками туристичної діяльності, на оволодіння теоретичними і практичними навичками з організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування. Методична побудова курсу передбачає обов'язкове практичне закріплення теоретичного матеріалу.

Загальна частина

Навчальна дисципліна «Організація туристичної діяльності» належить до вибіркової частини освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 101 «Екологія» ОПП «Організація еколого-туристичної діяльності».

Метою вивчення дисципліни «Організація туристичної діяльності» є набуття студентами сучасних теоретичних знань та практичних навичок щодо організації і технології туристичної діяльності в умовах конкуренції на ринку туристичних послуг, а також вирішення конкретних соціально-економічних завдань, що виникають у сфері туристичної індустрії в процесі заснування власного туристичного бізнесу і управління туристичними підприємствами та здатність приймати аргументовані рішення з конкретних питань у сфері туристичних відносин.

Завдання дисципліни полягає у теоретичній і практичній підготовці студентів щодо організації та функціонування туристичних підприємств на ринку України; формуванні вмінь та навичок розробки програм перебування та транспортного обслуговування туристів; використання та дотримання туристичних паспортно-візових, митних та медико-санітарних формальностей; здобуття практичних навичок формування асортименту туристичного продукту (турів), етапів планування туристичних подорожей, програмного їх забезпечення.

Предметом навчальної дисципліни є процес організації туристичного бізнесу між суб'єктами туристичної діяльності, туристами та іншими суб'єктами.

В результаті вивчення дисципліни «Організація туристичної діяльності» студенти повинні оволодіти базовими знаннями, зокрема, знати:

- особливості туристичного ринку та формування нового туристичного продукту на основі комплексу відповідних послуг, що користуються попитом

туристів;

- технологію організації туристичних подорожей; оформлення різних видів туристичних документів; визначення прав і обов'язків туристів; визначення та забезпечення безпеки туристичних подорожей;

- умов бронювання туристичного обслуговування; формування програм перебування туристів, включення різновидів програмних заходів відповідно до мети подорожі, запитів споживачів, сезонності, атрактивності маршруту тощо;

- організацію обслуговування клієнтів туристичної фірми, методи обслуговування, професійні стандарти якісного обслуговування; організацію туристичного обслуговування (контроль, облік, розрахунки); організацію різних видів подорожей, концепцій обслуговування, різних типів туристів тощо;

- формування вмінь щодо створення конкурентоспроможного і якісного турпродукту, відпрацювання схем його просування та реалізації на ринку туристичних послуг;

В результаті вивчення дисципліни «Організація туристичної діяльності» студенти повинні оволодіти базовими вміннями, зокрема:

- застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів;

- розробляти і обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності організації роботи суб'єктів туристичної індустрії, документального їх забезпечення;

- знати та застосовувати правила та порядок оформлення туристичних документів, виконання всіх видів туристичних формальностей;

- застосовувати професійні знання щодо технології та організації туристичних подорожей; страхування в туризмі; оформлення різних видів туристичних документів; визначення прав і обов'язків туристів; параметрів створення турпродукту підприємства; умов бронювання туристичного обслуговування; організації обліку і оформлення туристичної звітності;

визначення та забезпечення безпеки туристичних подорожей.

З кожної теми дисципліни проводяться практичні заняття, на яких організовується обговорення зі студентами питань за темами, формуються уміння та навички застосування окремих положень навчальної дисципліни способом індивідуального виконання відповідно до сформованих завдань.

Методичні рекомендації спрямовані на формування у студентів здатності самостійно мислити, на вивчення законодавчих, нормативних та інструктивних матеріалів, поглиблене опанування навчального матеріалу та засвоєння теоретичних знань, набуття практичних навичок виконання завдань.

Самостійне вивчення літератури з курсу передбачає опрацювання різноманітних джерел інформації за темою, що вивчається. Джерелами інформації є монографії, підручники, статті. Для зручності опрацювання необхідної інформації слід користуватися фондами бібліотеки ОДЕКУ, іншими бібліотеками та мережею Інтернет.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА 1. Туристична діяльність: основні поняття та визначення

Метою вивчення теми є **ознайомлення** з основними поняттями та визначеннями туризму, функціями, чинниками та класифікацією туризму. Співвідношення понять туристичний продукт і туристична послуга.

В результаті вивчення даної теми студент повинен **знати** базові поняття з теорії туризму, **вміти** розрізняти характерні особливості туристичних послуг.

План практичного заняття

1. Соціально-економічні чинники, що формують потреби людей у туризмі.
2. Сутність понять «туристичний продукт» і «туристична послуга».
3. Структура та специфіка туристичного споживання.
4. Характерні особливості туристичних послуг.
5. Ознаки класифікації туризму за видами.

Завдання 1.1 Заповнити таблицю «Функції туризму»

Функція	Зміст
пізнавальна	людина пізнає навколишній світ, формує свій світогляд
рекреаційна	
політична	
економічна	
культурологічна	
виховна	
екологічна	
холістична	
....	

Завдання 1.2 Проаналізуйте соціально-економічні, екологічні та інші наслідки сталого розвитку туризму і заповніть таблицю «Наслідки розвитку туризму»

Позитивні наслідки	Негативні наслідки

Завдання 1.3 Проаналізувати розвиток туризму і в певному регіоні України (за варіантами) за планом;

- 1) кількість внутрішніх і іноземних туристів;
- 2) їх структура за різні роки;
- 3) внесок регіону у загальнодержавний показник кількості туристів.

№ варіанта	Регіон	№ варіанта	Регіон
1	Київська область	11	Полтавська область
2	Дніпропетровська область	12	Закарпатська область
3	Сумська область	13	Одеська область
4	Харківська область	14	Чернігівська область
5	Львівська область	15	Донецька область
6	Запорізька область	16	Миколаївська область
7	Кіровоградська область	17	Житомирська область
8	Херсонська область	18	Вінницька область
9	Івано-Франківська область	19	Чернівецька область
10	Полтавська область	20	Запорізька область

Тестові завдання

1. Що таке туристична індустрія?

- а) сукупність виробництв, що забезпечують створення матеріальної бази туризму;
- б) комплекс туристичних послуг;

в) туристична інфраструктура;

г) туроператор та турагент.

2. Якій істотній ознаці відповідають перераховані нижче види туризму: пізнавальний, лікувально-оздоровчий, діловий, промисловий, конгресний, релігійний, навчальний, екологічний, пригодницький?

а) функціональне спрямування (мета подорожі);

б) направлення потоків туристів;

в) основне заняття;

г) за способом пересування

3. Як називають види туризму, об'єднанні за ознакою «спрямованість туристичних потоків»?

а) внутрішній, зарубіжний (виїзний), іноземний (в'їзний), міжнародний, національний, туризм в межах країни;

б) активний (пішохідний), транспортний, комбінований;

в) пізнавальний, лікувально-оздоровчий, діловий, навчальний;

г) всі відповіді вірні.

4. Виберіть фактори, які визначають попит на туристичні послуги:

а) політичні;

б) економічні;

в) фактори культурного і суспільно-психологічного характеру;

г) організаційно-правові.

5. За формою організації туризм буває:

а) індивідуальний та груповий;

б) інклюзив-тур та ексклюзив-тур;

в) ексклюзивний та груповий;

г) індивідуальний та ексклюзивний.

6. За ступенем організованості туризм буває:

а) самодіяльний та організований;

б) плановий та комерційний;

в) соціальний та інтенсивний;

г) соціальний та комерційний.

7. Попит на туристичні послуги неоднорідний унаслідок:

а) високої значимості суспільних факторів (економічної ситуації, екології, соціально-демографічних факторів тощо);

б) фізіологічних потреб населення;

в) невідчутності і не збереженості туристичного продукту;

г) сезонності туристичного споживання.

8. Тимчасовий виїзд громадян конкретної країни з постійного місцепроживання в межах національних кордонів тієї самої країни для відпочинку, задоволення пізнавальних інтересів, занять спортом і в інших туристичних цілях — це туризм:

а) внутрішній.

б) виїзний;

в) міжнародний;

г) в'їзний.

9. Специфіка туристичних послуг полягає в їх:

а) невідчутності;

б) мінливості;

в) невіддільності від джерела формування;

г) усі відповіді правильні.

10. Які з наведених нижче прав туриста регламентовані в Законі України «Про туризм»? Туристи мають право:

а) на особисту безпеку, захист життя, здоров'я, прав споживача, а також майна;

б) доступ до швидкого і ефективного суспільного зв'язку всередині країни, а також з зовнішнім світом;

в) на сповідування своєї власної релігії і відповідні умови для цієї мети;

г) доступ до швидкого і ефективного суспільного зв'язку всередині країни.

Література: [1- 7,11,26]

Питання для самоперевірки

- 1. Обґрунтувати соціально-економічне значення туризму.*
- 2. Які фактор визначають попит на туристичні послуги?*
- 3. Туризм і досягнення цілей сталого розвитку. У досягненні яких цілей туризм має прямий вплив?*
- 4. Надати характеристику міжнародній класифікації послуг та основним способам їх постачання.*
- 5. Які основні чинники впливають на формування потреб людей у туристичних послугах?*
- 6. Як визначається економічна сутність понять «туристичний продукт» і «туристична послуга» відповідно до чинного законодавства України?*
- 7. Як здійснюється розподіл туристичного продукту на його складові?*
- 8. Які особливості туристичного споживання ви знаєте?*

ТЕМА 2. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності

Метою вивчення теми є ознайомлення з основними нормативно-правовими документами, що діють в Україні в галузі туризму. Вивчення основних міжнародних нормативно-правових актів, що регламентують туристичну діяльність.

В результаті вивчення даної теми студент повинен **знати** ієрархію нормативно-правової бази туризму; **вміти** використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства; **отримати** навички роботи з законодавчими та нормативно-правовими актами.

План практичного заняття

- 1. Закон України «Про туризм»: положення, статті, регулювання.**
- 2. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року.**
- 3. Всесвітня туристична організація (UNWTO).**

4. Манільська декларація.
5. Хартія туризму. Етичний кодекс туриста.

Завдання 2.1 Здійснити аналіз законодавчої бази України щодо туристичної діяльності. Результати записати у формі таблиці.

№	Назва закону чи нормативного акту	Дата і номер	Основне призначення
1	Закон України «Про туризм»		
2

Завдання 2.2 Ознайомитися з основними міжнародними документами, що регламентують туристичну діяльність. Зробити порівняльну характеристику документів:

- 1) Манільська декларація зі світового туризму (Філіпіни), 1980 р.;
- 2) Гаазька декларація з туризму (Нідерланди), 1989 р.;
- 3) Глобальний кодекс етики туризму (Чилі), 1999 р.;
- 4) Хартія туризму (Софія), 1985 р.

Завдання 2.3 За даними ЮНВТО визначте стан розвитку міжнародного туризму, проаналізуйте його динаміку за 10 років. Встановіть, які дестинації мають найбільшу кількість міжнародних прибуттів.

Тестові завдання

1. Регулювання розвитку туристичної індустрії на державному рівні необхідне з метою:

- а) збільшення валового національного доходу від рекреаційно-туристичної діяльності;
- б) зменшення кількості туристів, які надають перевагу відпочинку за кордоном;
- в) захисту прав споживача туристичних послуг;

г) збільшення валового національного доходу від рекреаційно-туристичної діяльності; захисту прав споживача туристичних послуг.

2. В якій країні вперше виникли туристичні організації, що згодом поширили свою діяльність за межі країни?

а) Франція;

б) Велика Британія;

в) Іспанія;

г) Португалія.

3. Міжнародні конвенції – це...

а) правові акти й офіційні документи, спрямовані на установлення визначеного порядку, норм, правил, принципів і підходів у здійсненні туристичної діяльності;

б) міжнародна система впливу і комплекс заходів, націлених на ефективне управління певним видом міжнародної діяльності (підтримка стабільності, її зміна, впорядкування) відповідно до визначених міжнародних принципів, норм і стандартів;

в) офіційні заяви міжнародних організацій учасників чи міжнародних конференцій, що проголошують основні принципи політики або програмні положення діяльності організацій у якій-небудь конкретній сфері міжнародних відносин, наприклад у сфері туризму;

г) один з видів договорів. Вони установлюють взаємні права й обов'язки держав у певній сфері людської діяльності.

4. Всесвітню туристичну організацію (ВТО) засновано у:

а) 1961 р.;

б) 1975 р.;

в) 1979 р.;

г) 1981 р.

5. Визначте місцезнаходження ВТО:

а) Нью-Йорк (США);

б) Лондон (Великобританія);

в) Париж (Франція);

г) Мадрид (Іспанія).

6. В основу національного законодавства і міждержавних угод в галузі туризму повинні бути покладені принципи, сформульовані в таких документах:

а) Загальна резолюція конвенції ООН по міжнародному туризму і подорожах;

б) Директива Ради Європи про оцінку наслідків виконання проектів для навколишнього природного середовища;

в) Хартія туризму;

г) Загальна резолюція конвенції ООН по міжнародному туризму і подорожах.

7. Міжнародні організації – це...

а) правові акти й офіційні документи, спрямовані на установлення визначеного порядку, норм, правил, принципів і підходів у здійсненні туристичної діяльності;

б) міжнародна система впливу і комплекс заходів, націлених на ефективне управління певним видом міжнародної діяльності (підтримка стабільності, її зміна, впорядкування) відповідно до визначених міжнародних принципів, норм і стандартів;

в) об'єднання державних і національних організацій неурядового характеру, створених для досягнення загальних цілей у певній сфері людської діяльності;

г) один з видів договорів. Вони установлюють взаємні права й обов'язки держав у певній сфері людської діяльності.

8. Визначте наслідки втрати жорсткої державної опіки для туристичних організацій:

а) роздержавлення та акціонування туристичних об'єктів;

б) припинення їхньої діяльності;

- в) об'єднання низових туристичних структур в асоціації та формування крупних туристичних об'єднань;
- г) роздержавлення та акціонування туристичних об'єктів; об'єднання низових туристичних структур в асоціації та формування крупних туристичних об'єднань.

9. Інструменти регулювання міжнародної туристичної діяльності – це...

- а) правові акти й офіційні документи, спрямовані на установлення визначеного порядку, норм, правил, принципів і підходів у здійсненні туристичної діяльності.
- б) міжнародна система впливу і комплекс заходів, націлених на ефективне управління певним видом міжнародної діяльності (підтримка стабільності, її зміна, впорядкування) відповідно до визначених міжнародних принципів, норм і стандартів;
- в) об'єднання державних і національних організацій неурядового характеру, створених для досягнення загальних цілей у певній сфері людської діяльності;
- г) один з видів договорів. Вони установлюють взаємні права й обов'язки держав у певній сфері людської діяльності.

10. Що було прийнято на першій сесії генеральної асамблеї ВТО?

- а) «Кодекс туриста»;
- б) «Закон про туризм»;
- в) «Хартія туризму»;
- г) «Права і обов'язки туриста».

Література [1-7,18,20-22,28]

Питання для самоперевірки

1. *Суб'єкти туристичної діяльності. Основні риси виробників, постачальників і споживачів туристичних послуг.*

2. Назвіть виконавчий орган державної влади України в сфері туризму. Наведіть його завдання і функції.
3. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року.
4. Основні законодавчі й нормативно-правові акти у сфері туризму, які діють в Україні.
5. Світова туристична політика та роль міжнародних організацій в її формуванні та регулюванні.
6. Міжнародні нормативно-правові акти в туризмі. "Хартія туризму", "Етичний кодекс туриста".
7. Інструменти регулювання міжнародної туристичної діяльності.
8. Регіональні аспекти розвитку міжнародного туризму.

ТЕМА 3. Договірні відносини та туристичні формальності

Метою вивчення теми є ознайомлення з загальними вимогами при укладанні договорів при здійсненні туристичної діяльності; підготовка документів для подання в посольство з метою отримання візи. Ознайомлення з туристичними формальностями України та інших країн світу.

В результаті вивчення даної теми студент повинен **знати** особливості оформлення і подання документів для отримання візи; **вміти** розрізняти особливості оформлення документів для отримання національної та Шенгенської візи, **отримати** навички заповнення щодо заповнення основної туристичної документації,

План практичного заняття

1. Види договорів в туризмі та порядок їх оформлення. Договір на туристичне обслуговування.
2. Види формальностей в міжнародному туризмі
3. Види туристичних послуг з підвищеним ризиком.
4. Основні страхові ризики.

5. Порядок заповнення та використання бланку туристичного ваучеру.

Завдання 3.1 Заповнення візової анкети, анкети для отримання Шенгенської візи, анкети для отримання національної візи, ваучер на туристичне обслуговування.

Завдання 3.2 Вивчення туристичних формальностей України (паспортні, візові, митні, санітарно-епідеміологічні (медичні), валютні, страхування, безпека подорожі) та ознайомлення з туристичними формальностями іншої країни світу (за варіантами).

№ варіанта	Країна	№ варіанта	Країна
1	Австрія	11	Китай
2	Бельгія	12	Німеччина
3	Болгарія	13	Португалія
4	Великобританія	14	США
5	Греція	15	Туреччина
6	Іспанія	16	Угорщина
7	Італія	17	Фінляндія
8	Ізраїль	18	Франція
9	Канада	19	Швейцарія
10	Кіпр	20	Єгипет

Тестові завдання

1. Ваучер – це:

- а) попередньо розроблений комплекс туристичних послуг, що реалізується за визначеною ціною, до складу якого входять послуги перевезення, розміщення та ін.;
- б) ліцензійне право турагенції проводити туристичні операції;
- в) документ, який засвідчує відповідне фінансове забезпечення туроператора (турагента) своєї цивільної відповідальності;

г) форма письмового договору на туристичне обслуговування, яка може використовуватись відповідно до закону.

2. Система взаємовідносин між суб'єктами операцій міжнародного туризму містить:

- а) договір між туристом і туристичною фірмою;
- б) договір між туроператором і турагентом;
- в) договір між двома та більше туристичними фірмами- партнерами про співробітництво;
- г) всі відповіді правильні.

3. Туроператор згідно з ваучером не несе відповідальності за:

- а) транспортно-візові формальності і перетин кордону;
- б) достовірність інформації про туристичний продукт і самовільну зміну ціни товару;
- в) дотримання термінів програми;
- г) дотримання умов перебування туриста.

4. Залежно від цілей поїздки розрізняють такі види віз:

- а) туристичні та транзитні візи;
- б) візи за приватним запрошенням;
- в) візи за діловим запрошенням;
- г) усі відповіді правильні.

5. Що означає поняття «франшиза» у страховому полісі?

- а) частина збитків, яка згідно з договором страхування не відшкодовується страховиком;
- б) частина збитків, яка згідно з договором страхування відшкодовується страховиком після повернення туриста на батьківщину;
- в) сума, на яку застрахований турист;
- г) сума, на яку застрахований багаж туриста.

6. Організаційними формами туризму є:

- а) в'їзний і виїзний;
- б) внутрішній і зовнішній;

- в) міжнародний і національний;
- г) дитячий і молодіжний.

7. Від чого залежить розмір страхового внеску?

- а) умов посольств, що можуть визначати мінімальний розмір страхової суми;
- б) кількості чоловік у групі та віку туристів;
- в) термінів поїздки;
- г) всі відповіді правильні.

8. Для якої категорії туристів роблять надбавки до базових премій із страхування?

- а) для дітей віком до 16 років;
- б) для груп чисельністю від 10 осіб;
- в) для сімей у складі понад 3 особи;
- г) для осіб від 60 років.

9. Вкажіть максимальну тривалість туристичної подорожі згідно з Законом України «Про туризм»:

- а) 1 місяць;
- б) 3 місяці;
- в) 6 місяців;
- г) 12 місяців.

10. Встановіть відповідність між видами туристичних документів та їх формами:

- а) облікові 1. тур.повідомлення, лист-замовлення, лист бронювання
- б) звітні 2. рахунок-фактура, чекові книжки, акт обслуговування
- в) інформаційні 3. форма 1-ТУР, форма 1 –ТУР (К)
- г) розрахункові 4. турист.ваучер, картка туриста, маршрутний ордер

Література [1-7,8-11,15,16]

Питання для самоперевірки

1. *Що передбачають туристичні формальності в міжнародному туризмі?*
2. *Назвіть основні види туристичних формальностей.*
3. *Які способи державного регулювання формальностей у сфері туризму?*
4. *Яких паспортних формальностей дотримуються у міжнародному туризмі?*
5. *Що являють собою формальності безпеки в туризмі?*
6. *Які загрози і ризики існують при здійсненні туристичної діяльності?*
7. *Що таке франшиза, як вона впливає на розмір страхового відшкодування.*
8. *Проінформованість туристів при здійсненні подорожей за кордон.*

ТЕМА 4. Організаційно-правові засади здійснення туристичної діяльності

Метою вивчення теми є вивчення організаційно-правового регулювання туристичної діяльності. Ознайомлення з законодавством України, що встановлює вимоги до провадження туроператорської діяльності.

В результаті вивчення даної теми студент повинен **знати** перелік документів, до впровадження туроператорської діяльності; правила проведення сертифікації і стандартизації у сфері туризму; **вміти** скласти заявку та сформулювати пакет документів для отримання ліцензії.

План практичного заняття

1. Ліцензійні вимоги та умови впровадження туристичної діяльності.
2. Сертифікація у сфері туристичної діяльності.
3. Встановлення категорій об'єктів туристичної інфраструктури.
4. Стандартизація в туризмі – засіб захисту прав і інтересів туристів.
5. Характеристика основних стандартів, що діють у галузі туризму.

Завдання 4.1 Вивчення закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності». Вивчення документа «Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності»

Завдання 4.2 Вивчення ДСТУ 2462-94. Сертифікація. Основні поняття. Терміни і визначення. Вивчення ДСТУ 3413 – 96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Порядок проведення сертифікації продукції. Вивчення наказу Державного стандарту України № 37 від 27.01. 1999 р. «Правила обов’язкової сертифікації готельних послуг»

Завдання 4.3 Характеристика міжнародних і національних органів стандартизації. Контроль за дотриманням стандартів у галузі туризму. Перспективи розвитку стандартизації послуг у галузі туризму.

Реквізити національного стандарту	Назва і зміст
ДСТУ ISO 21101:2016 (ISO 21101:2014, IDT)	
ДСТУ ISO/TR 21102:2016 (ISO/TR 21102:2013, IDT)	
ДСТУ ISO 21103:2016 (ISO 21103:2014, IDT)	
ДСТУ 7450:2013	
ДСТУ ISO 18065:2016 (ISO 18065:2015, IDT)	
ДСТУ 4527:2006	
ДСТУ 4268:2003	
...	
...	

Тестові завдання

1. Предметом сертифікації є:

- а) продукція, процес, послуга, система, організація, підприємство, лабораторія;
- б) якість продукції, процесу, послуги та системи якості;
- в) додержання всіх установлених вимог до продукції, процесів, послуг;
- г) відповідні туристичні послуг.

2. Мета, завдання та значення сертифікації:

- а) контроль, експертиза продукції, атестація, акредитація, акредитація органів з сертифікації;
- б) підтвердження відповідності даної продукції обов'язковим вимогам стандарту;
- в) гарантування безпеки виробництва продукції для людини та навколишнього середовища;
- г) сприяння підвищенню конкурентоспроможності продукції.

3. Перше, що потрібно зробити для проведення сертифікації продукції, – це:

- а) атестація виробництва;
- б) подання та розгляд заявки;
- в) видача сертифіката відповідності;
- г) всі відповіді вірні.

4. Ліцензуванню підлягають такі види туристичної діяльності:

- а) екскурсійна діяльність;
- б) екстремальний туризм;
- в) круїзний туризм;
- г) спортивний туризм.

5. Обов'язкова сертифікація в Україні введена Законом України:

- а) «Про сертифікацію»;
- б) «Про захист прав споживачів»;
- в) «Про санітарно-епідеміологічне благополуччя населення»;
- г) «Про ліцензування видів господарської діяльності».

6. «Вибір організаційно-правової форми», «протокол намірів учасників», «проведення установчих зборів» – це:

- а) етапи створення виробничого підприємства;
- б) елементи створення тур підприємства;
- в) елементи закриття підприємства;
- г) елементи реорганізації підприємства.

7. Сертифікація послуг проводиться з метою:

- а) підтвердження відповідності послуги стандартам;
- б) досягнення міжнародного рівня обслуговування;
- в) захисту споживача від недобросовісності виробника товарів і послуг;
- г) збільшення продаж.

8. Яка з названих подій є підставою для переоформлення ліцензії?

- а) зміна місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності;
- б) зміни в статуті суб'єкта підприємницької діяльності;
- в) втрата ліцензії;
- г) пошкодження ліцензії.

9. Сертифікат відповідності на туристичні послуги може мати строк дії більше двох років лише у тому випадку, коли він виданий за схемою, що передбачає:

- а) сертифікацію системи якості туристичного підприємства;
- б) оцінювання процесу надання послуги;
- в) оцінювання майстерності виконавця;
- г)) оцінювання професійного розвитку.

10. Яке з наведених нижче визначень відповідає терміну «ліцензія на здійснення туристичної діяльності», наведене в Законі України «Про туризм»?

- а) спеціальний дозвіл, що підтверджує право його власника на здійснення відповідного виду або комплексу видів діяльності;
- б) документ, що видається на певний відрізок часу і дозвіл, що містить визначальні умови заняття тим або іншим видом діяльності;
- в) документ, що підтверджує якість туристських послуг і їхню відповідність конкретному стандарту або іншому нормативному документу;

г) документ, що необхідний для продажів туристичних послуг.

Література [1-7,11-14,17,19,26]

Питання для самоперевірки

- 1. Які види туристичної діяльності підлягають ліцензуванню?*
- 2. Якими нормативними документами регулюється порядок ліцензування?*
- 3. Який порядок та перелік документів для одержання ліцензії?*
- 4. Контроль за дотриманням ліцензіатами ліцензійних умов.*
- 5. Анулювання ліцензії. Рішення про анулювання ліцензії.*
- 6. Охарактеризуйте основні види стандартів у сфері туризму України.*
- 7. Визначте суб'єктів та об'єктів стандартизації у сфері туризму України.*
- 8. Опишіть процес сертифікації туристичних послуг в Україні.*
- 9. Охарактеризуйте основні види та форми сертифікації та основні види сертифікатів у сфері туризму України.*
- 10. Визначте суб'єктів та об'єктів сертифікації у сфері туризму України.*

ТЕМА 5. Технологія створення турпродукту та формування його асортименту

Метою вивчення теми є ознайомлення з технологічним процесом підготовки, реалізації та проведення туру.

В результаті вивчення даної теми студент повинен **знати** правила та порядок складання програм перебування туристів; основні принципи формування туристичних маршрутів; **вміти** розрізняти особливості створення програм перебування туристів в залежності від видів туризму, інфраструктури курорту та місцевості основного перебування.

План практичного заняття

1. Особливості турпродукту
2. Вибір географії подорожей туристичним підприємством
3. Характеристика основних етапів проектування і формування турпродуктів.
4. Характеристика заходів з просування турпродуктів.
5. Характеристика засобів реалізації турпродуктів.

Завдання 5.1 Скласти перелік відомих вітчизняних підприємств у складі туристичної індустрії

Завдання 5.2 Етапи діяльності туристичного підприємства? (планування виробництва туристичних послуг і контроль за якістю туристичного продукту; підготовка турів та їх методичне забезпечення; визначення способу реалізації).

Тестові завдання

1. Початкова функція туристичної фірми, яка повинна забезпечити створення привабливого і конкурентоспроможного туристичного продукту для його подальшої реалізації на ринку, — це:
 - а) планування турів;
 - б) реалізація турів;
 - в) розробка турів;
 - г) дослідження етапів просування турів.
2. Процес розробки і реалізації туристичного продукту споживачеві повинен включати:
 - а) два етапи;
 - б) три етапи;
 - в) чотири етапи;
 - г) п'ять етапів.
3. Підприємства, що надають засоби розміщення, харчування, перевезення,

належать до:

- а) постачальників послуг;
- б) туроператорів;
- в) турагенств;
- г) посередницьких організацій.

4. Складний, багатоступінчатий процес, що вимагає комплексного, системного аналізу і здійснюється при виконанні низки умов (проведення маркетингового дослідження ринку для визначення потенційного споживчого попиту на різні види туристичного продукту; визначення видів, форм, елементів туристичного продукту) — це:

- а) розробка туристичного продукту;
- б) просування туристичного продукту;
- в) дослідження туристичного продукту;
- г) планування туристичного продукту.

5. Документ, в якому встановлюються конкретні умови надання і споживчі властивості туристичної послуги, — це:

- а) договір продавця туру з клієнтом;
- б) туристська путівка
- в) ваучер;
- г) квитанція до прибуткового ордера.

6. Завдання пошуку відповідного партнера (контрагента) постає перед туристичною фірмою, коли вона виходить на:

- а) міжнародний ринок;
- б) національний ринок;
- в) роботу в новому регіоні своєї країни;
- г) місцевий рівень з новим продуктом.

7. Укладення франчайзингової угоди з незалежним турагенством належить до дій:

- а) туроператора;
- б) турагенства;

- в) великих туристичних фірм;
 - г) організацій-посередників.
8. Туристичний пакет включає в себе :
- а) 2 обов'язкові послуги
 - б) 3 обов'язкові послуги
 - в) одну і більше
 - г) 4 обов'язкові послуги
9. Процес продажу туристичного продукту – це:
- а) встановлення ціни на турпродукт;
 - б) оформлення правовідносин і розрахунків із клієнтом;
 - в) телефонне інформування клієнта про можливу зміну характеру купівлі;
 - г) проведення розрахунку туриста.
10. Навчання в бізнес-турі, переговори з іноземними фірмами в діловому турі належать до:
- а) провідної послуги туризму;
 - б) додаткових послуг туризму;
 - в) загальних послуг туризму;
 - г) послуг за вимогою.

Література [1-7,9-11,14,28]

Питання для самоперевірки:

- 1. Що таке туристичний продукт?*
- 2. Які спеціалізовані підприємства беруть участь у виробництві туристичного продукту?*
- 3. Яка структура в'їзного туристичного потоку?*
- 4. Як характеризується виїзний туристичний потік?*
- 5. На які основні групи поділяються туристичні ресурси України?*
- 6. Охарактеризуйте природні рекреаційні ресурси України.*
- 7. Яке значення культурно-історичної спадщини України для розвитку*

туризму?

8. Назвіть складові туристичної інфраструктури.

9. Назвіть основні стадії життєвого циклу туристичного продукту.

10. Дайте визначення якості туристичного продукту та назвіть основні показники.

ТЕМА 6. Організація надання послуг засобами розміщення та транспортне обслуговування туристів

Метою вивчення теми є знайомство з готельною базою, вивчення нормативно-правових актів з питань надання готельних та транспортних послуг в Україні.

В результаті вивчення даної теми студент повинен **знати** соціально-економічні показники ефективності розвитку готельної індустрії; класи обслуговування туристів у літаках, на пасажирських суднах, у залізничному транспорті; вимоги щодо безпеки до туристичних транспортних послуг; **вміти** розрізняти види засобів розміщення туристів, групувати засоби розміщення туристів за певними ознаками, аналізувати рівень розвитку готельних послуг.

План практичного заняття

1. Сучасний розвиток засобів розміщення туристів.
2. Загальна характеристика засобів розміщення туристів.
3. Готельна послуга, її специфіка та основні компоненти.
4. Основні види транспортних послуг. Надання послуг автотранспортними підприємствами.
5. Надання послуг туристам на повітряному, водному, залізничному видами транспорту.

Завдання 6.1 Характеристика засобу розміщення

Показники	Офіційна інформація	Кількість проаналізованих відгуків		Характеристика за відгуками
		позитивні	негативні	
Розташування				
Територія, інфраструктура				
Номери				
Харчування				
Сервіс				
Пляж				
....				
....				

Завдання 6.2 Заповнити таблицю відповідно до вимог пасажирів під час перевезення різними транспортними засобами

Вид транспорту	Вимоги до пасажирів
морський	
річковий	
залізничний	
повітряний	
автомобільний	
автобусний	

Завдання 6.3 Провести аналіз різних видів транспорту в країні (за варіантами)

Вид транспорту	Перваги	Недоліки
морський		
річковий		
залізничний		

повітряний		
автомобільний		
автобусний		

Тестові завдання

1. Туристична інфраструктура — це:
 - а) робота в туристичній організації, заняття організацією туризму;
 - б) сукупність готелів, транспорту, об'єктів харчування, розваг, об'єктів пізнавального, ділового, оздоровчого, спортивного й іншого призначення, організацій, які здійснюють туроператорську і турагентську діяльність;
 - в) сукупність суб'єктів та об'єктів, які надають туристичні послуги;
 - г) сукупність різних суб'єктів туристичної діяльності.
2. Наземним видом транспорту на туристичному ринку є:
 - а) авіаційний, повітряні кулі, інші види;
 - б) автомобільний, автобусний, залізничний, велосипедний, кінний, мотоциклетний та інші;
 - в) річковий, морський;
 - г) водний, підводний.
3. Що таке «Шведський стіл»?
 - а) легкий сніданок, до складу якого можуть входити гарячі напої (чай /кава), варені яйця, сир, різна випічка, нарізна м'ясо, холодні напої (сік /молоко), мюслі;
 - б) страви дрібними порціями виставляються на загальний стіл і турист може вибрати собі за смаком більшу кількість страв, ніж при обслуговуванні за іншими формами;
 - в) спільний прийом їжі, коли запрошені їдять стоячи, вільно вибираючи страви та напої, обслуговуючи себе самостійно і використовуючи як столового приладу переважно виделку;

г) спосіб подачі їжі гарячими і холодними закусками.

4. Середнім готель можна вважати, якщо його кількість місць або номерів складає:

а) до 100 місць;

б) від 250 до 500;

в) 101–250;

г) 500-700.

5. Скільки у світі діє національних систем класифікації готелів:

а) близько тридцяти;

б) п'ять;

в) десять;

г) двадцять.

6. Готелем може називатися тільки:

а) тимчасове житло економ-класу для туристів, орієнтоване в основному на молодь, головна відмінність якого від готелю – плата за місце, а не за номер;

б) довгий одноповерховий будинок з виходом на парковку, або П-подібна будова з внутрішнім двориком-паркуванням;

в) підприємство, потужність якого становить не менше 10 місць (номерів) і яке гарантовано може забезпечити послуги розміщення й харчування (в обсязі не менше сніданку) та надати інші послуги за заздалегідь обумовлену плату;

г) будинок з мебльованими кімнатами для проживання приїжджих.

7. Що таке маршрутизація?

а) маршрутне перевезення туристів на місце відпочинку;

б) удосконалення маршрутного перевезення туристів;

в) розробка та впровадження нового туристичного маршруту;

г) процес визначення маршруту прямування інформації між мережами.

8. Трансфер – це:

а) перевезення туриста з місця проживання до туристичного центру;

- б) перевезення туриста з туристичного центра до місця проживання;
- в) будь-які перевезення туриста в межах туристичного центру, які включено в тур як обов'язкову послугу;
- г) безкоштовне перевезення туриста на автобусі.

9. FB (full board) – це

- а) розміщення + сніданок;
- б) "усе включено";
- в) повний пансіон: розміщення + сніданок + обід + вечеря;
- г) розміщення + сніданок + обід.

10. Що зашифровано під аббревіатурою IC в особливій класифікації потягів прийнятої в Європі:

- а) фірмовий експрес;
- б) міжнародний експрес;
- в) міжконтинентальний експрес;
- г) нічний експрес.

Література [1-7,12,26-30]

Питання для самоперевірки

- 1. Класифікація засобів розміщення туристів згідно чинного українського законодавства.*
- 2. Сучасний розвиток засобів розміщення туристів в Україні та у світі?*
- 3. Які основні та додаткові послуги надаються підприємствами розміщення туристів?*
- 4. Структура готельної послуги. Сутність організації основного функціонального процесу в готельному підприємстві.*
- 5. Які існують види транспортних послуг для туристів?*
- 6. За якими ознаками потрібно класифікувати транспортні засоби згідно з рекомендаціями UNWTO?*

7. Перелік нормативно-законодавчих актів, що регулюють міжнародні транспортні перевезення.
8. Забезпечення безпеки туристів при організації транспортних подорожей різними видами транспорту.
9. Особливості розробки транспортних маршрутів.
10. Місце транспортних подорожей на туристичному ринку України.

ТЕМА 7. Використання інформаційних технологій в діяльності туристичних підприємств

Метою вивчення теми є знайомство студентів з сайтами провідних туроператорів України; оформлення бронювання туристичних послуг та дотримання технології бронювання.

В результаті вивчення даної теми студент повинен **знати** структуру сайтів туроператорів за типами; **вміти** визначати основні розділи на сайтах туроператорів; **отримати** навички щодо особливостей роботи з інформаційними ресурсами.

План практичного заняття

1. Типи туроператорів та сезонність в туроператорській діяльності.
2. Основні туристичні напрями на туристичному ринку України.
3. Провідні туроператори України.
4. Структура сайтів туроператорів.
5. Онлайн пошук і бронювання турів.

Завдання 7.1 Скласти листи бронювання послуг різних постачальників (транспортних компаній, екскурсійного бюро, готелю, підприємства ресторанного господарства, об'єктів індустрії розваг тощо).

Завдання 7.2 Протестувати кілька існуючих систем резервування в Україні та охарактеризувати їх, оцінивши за допомогою десятибальної шкали за наступними характеристиками:

	легкість у користуванні	швидкість обробки бронювання	умови бронюванню	умови скасування броні
Amadeus				
...				

Завдання 7.3 Розробити заявку на бронювання туристичних послуг для подорожі у країну, що вимагає відкриття візи.

Тестові завдання

1. Глобальні дистриб'юторні системи бронювання послуг це:

а) міжнародна комп'ютерна мережа бронювання, яка використовується туристичними агентствами, сайтами on-line бронювання і великими корпораціями як єдина точка доступу для резервування квитків авіакомпаній, готельних номерів, оренди автомобілів та пов'язаних із цим послуг;

б) автоматизована система управління та оптимізації туристичної індустрії для аналізу та статистики результатів туристичної діяльності;

в) хмарний сервіс для автоматизації бізнес-процесів туристичного бізнесу;

г) важливий канал збуту туристичного продукту.

2. Лідером ринку глобальних систе бронювання у світі є компанія:

а) Galileo

б) Amadeus

в) Sabre

г) Worldspan

3. Встановіть, яка з інтернет-систем бронювання послуг (IDS) розроблена в Україні:

- а) Booking
- б) Expedia
- в) HRS
- г) Hotels24

4. Встановіть, в якій глобальній дистрибуторській системі невірно вказано засновника:

- а) Amadeus – Lufthansa, Air France, Iberia
- б) Galileo – British Airways, Swissair, Alitalia
- в) Sabre – Air France
- г) Worldspan – Delta Airlines

5. Діяльність у сфері туризму, спрямовану на формування комплексного туристичного продукту й оптимізацію умов його споживання, називають:

- а) аутгоінгом;
- б) туроперейтингом;
- в) туристичним маркетингом;
- г) стимулюванням збуту.

6. Встановіть відповідність між аббревіатурами інформаційних систем готельних підприємств та їх назвами:

а) PMS	1. Централізована система бронювання
б) CRS	2. Система управління нерухомістю
в) IDS	3. Інтернет система бронювання
г) GDS	4. Глобальна дистриб'ютор

7. Загальний ліміт часу щоденного програмного забезпечення туристів становить:

- а) 8 годин;
- б) 10–12 годин;
- в) 12–14 годин;
- г) 16 годин.

8. ClickTravel – це система розміщення:

- а) контекстної текстової реклами на туристичних сайтах;
- б) відеопрезентацій туристичних DESTИНАЦІЙ;
- в) віртуальних подорожей;
- г) аудіореклами.

9. Пошукова система TourIndex – це багатофункціональний інструмент моніторингу пропозицій:

- а) найбільших туроператорів;
- б) роздрібних агенств;
- в) готельних мереж;
- г) авіакомпаній.

10. Інновації в туризмі – це результат дій:

- а) спрямованих на впровадження різнопланових нововведень і удосконалення існуючих продуктів, технологій, форм управління;
- б) спрямованих на освоєння нових ринків;
- в) спрямованих на використання передових інформаційних технологій;
- г) спрямованих на впровадження сучасних форм організаційно-управлінської діяльності.

Література [1-7,11-13,25-30]

Питання для самоперевірки

1. *Які переваги використання інформаційних технологій у туризмі?*
2. *Які недоліки використання інформаційних технологій у туризмі?*
3. *Які технічні засоби використовують у процесі обробки інформації на туристичних підприємствах?*
4. *Яке програмне забезпечення необхідно мати туристичній фірмі?*
5. *Наведіть характеристики автоматизованих системи бронювання і резервування, що використовуються в туризмі.*
6. *У чому полягає сутність застосування Інтернет-технологій у туризмі?*

7. *Які основні можливості для туристичного бізнесу надає Інтернет?*
8. *Яка основна мета використання автоматизованих міжнародних систем бронювання?*
9. *Розкрийте сутність реалізації товарів і послуг у режимі on-line.*
10. *Як впливає застосування інформаційних технологій на ефективність роботи туристичних підприємств?*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Андрущенко О.С. Організація туристичної діяльності: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2022. 144 с.
2. Брич В.Я. Організація туризму: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 448 с.
3. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Книги– XXI, 2003. 300 с.
4. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Планування туристичної діяльності: навч. посібник. Київ: Знання, 2010. 310 с.
5. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 424 с.
6. Михайліченко Г.І., Єременко А.Ю. Організація туристичних подорожей: навч. Посібник. К., 2011. 392 с.
7. Писаревський І.М., Погасій С.О., Андренко І.Б., Покоłodна М.М., Сеґеда І.В. Організація туризму: підручник. Харків: ХНАМГ, 2008. 541 с.

Нормативно-правові документи:

8. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30
9. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
10. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
11. Закон України «Про туризм» № 324/95-ВР від 15.09.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» № 222-VIII від 02.03.2015р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
13. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 991. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF>
14. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців» № 755-IV від 15.05.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>

15. Про затвердження Порядку оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання: Наказ Державної туристичної адміністрації України від 6 червня 2005 р. № 50 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/card/z0765-05>
16. Закон України «Про захист прав споживачів» № 1023-XII від 12.05.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
17. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>
18. Міністерство економіки України. Галузеві стандарти. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/MoreDetails?lang=uk-UA&id=ecfd6c5a-1760-4d8d-a931-3a63f64e2310&title=GaluzeviStandarti>
19. Гаазька декларація Міжпарламентської конференції по туризму 1989 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_904
20. Глобальний етичний кодекс туризму від 1 жовтня 1999 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/983_001
21. Манільська декларація по світовому туризму (1980 р.) URL: <http://www.eco-tourism.kz/eco4.html>
22. Кодекс туриста (1985 р.) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_641

Посилання на електронні ресурси:

23. Електронна бібліотека ОДЕКУ. URL: www.library-odeku.16mb.com
24. Репозитарій ОДЕКУ. URL: <http://eprints.library.odeku.edu.ua>
25. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua>
26. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
27. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua>
28. Світова організація туризму. URL: <http://www2.unwto.org>
29. Мережа турагенцій JoinUp. URL: <https://joinuplviv.com/pro-nas>
30. Coraltravel. URL: <https://www.coraltravel.ua/uk>

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни
“Організація туристичної діяльності”
для студентів денної та заочної форми навчання
Спеціальність 101 «Екологія»
ОПП «Організація еколого-туристичної діяльності»
Рівень вищої освіти - бакалавр

Укладач: Андрущенко Олеся Сергіївна

Підп. до друку
Умов. друк. арк.

Формат
Тираж

Папір друк.
Зам. №

Надруковано з готового оригінал-макета

Одеський державний екологічний університет,

65016, м. Одеса, вул. Львівська, 15
